

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202889
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819202889.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: X. R., nar. XX.X.XXXX, G. R., nar. X.X.XXXX, G. R., nar. XX.X.XXXX a Y. R., nar. X.X.XXXX, všetci zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: matky: T. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., M. A. X/X, adresa na doručovanie: M. nad F., Y. XX, a otca: X. R., nar. XX.X.XXXX, bytom F., M. A. X/X, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza a za účasti Centra pre deti a rodiny Trenčín, so sídlom Trenčín, Jilemnického 40, o uloženie výchovného opatrenia a o návrhu matky na zverenie maloletých do osobnej starostlivosti a určenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Z v e r u j e maloleté deti X. R., narodenú XX.X.XXXX, G. R., narodeného X.X.XXXX, G. R., narodenú XX.X.XXXX a Y. R., narodenú X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec maloletých detí je povinný platiť výživné na maloleté deti X. R., narodenú XX.X.XXXX, G. R., narodeného X.X.XXXX, G. R., narodenú XX.X.XXXX a Y. R., narodenú X.X.XXXX, na každé z detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, ktoré je povinný poukazovať matke mesačne vopred vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca.

III. Dočasne odníma maloleté deti X. R., narodenú XX.X.XXXX, G. R., narodeného X.X.XXXX, G. R., narodenú XX.X.XXXX a Y. R., narodenú X.X.XXXX z osobnej starostlivosti matky a nariaďuje nad maloletými výchovné opatrenie, na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Trenčín, so sídlom Jilemnického 40, 911 01 Trenčín, najdlhšie na šesť mesiacov.

IV. Ukladá rodičom maloletých povinnosť spolupracovať so zariadením Centrum pre deti a rodiny Trenčín, so sídlom Jilemnického 40, 911 01 Trenčín počas výkonu uloženého výchovného opatrenia.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 4.7.2019 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na nariadenie výchovného opatrenia vo veci maloletých detí: X. R., narodenej XX.X.XXXX, G. R., narodeného X.X.XXXX, G. R., narodenej XX.X.XXXX a Y. R., narodenej X.X.XXXX. Úrad navrhol, aby súd uznesením nariadil výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom, alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, a to pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Ako dôvody uviedol, že opatrenia v rodine začal tunajší úrad vykonávať v mesiaci február 2019, kedy pracovníčka sociálneho oddelenia Mestského úradu Handlová telefonicky oznámila úradu, že sociálne oddelenie

kontaktoval otec maloletých detí a oznámil, že medzi ním a jeho partnerkou došlo ku konfliktu, pričom matka maloletých detí mala byť pod vplyvom alkoholu. Otec maloletých detí je zdravotne ťažko postihnutý, trpí ochorením diabetes a má amputované časti chodidiel dolných končatín. V tom čase bola matka maloletých detí poberateľkou opatrovateľského príspevku na otca maloletých detí. Podľa vyjadrenia pracovníčky mestského úradu mal otec oznámiť, že matka maloletých detí všetky finančné prostriedky minie na alkohol a deti nemajú potom čo jesť. Počas vykonanej terénnej sociálnej práce bolo zistené, že medzi rodičmi opakovane dochádza ku konfliktom, pri ktorých si vulgárne nadávajú a niekedy medzi nimi dochádza aj k fyzickým napadnutiam, čoho sú svedkami aj maloleté deti. U maloletej X. sa začali prejavovať problémy v správaní a z uvedeného dôvodu bola hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici profesora Matulaya v Kremnici. V hodnotení nemocnice vypracovaného na maloletú Karolínu je uvedené, že disharmonický vývin osobnosti maloletej vyplýva z rodinného prostredia. Počas osobných stretnutí s rodinou bolo možné pozorovať, že maloleté deti majú k obom rodičom vybudované pozitívne citové väzby, dievčatá však viac inklinujú k matke a maloletý Adam k otcovi. Vzťahy medzi rodičmi sú narušené, maloleté deti sú často vystavované konfliktným situáciám v rodine, ktoré sú spôsobené zhoršenou komunikáciou rodičov a ich častými hádkami, ktorých svedkami sú aj maloleté deti a zvýšenou konzumáciou alkoholu matkou. Matka priznala, že občas si vypije, avšak poprela, že by mala mať problém s požívaním alkoholu natoľko, aby nebola schopná zabezpečiť starostlivosť svojim deťom. Uviedla, že vyhľadala pomoc odborného lekára psychológa a psychiatra a je ochotná podstúpiť potrebnú liečbu, avšak doposiaľ tak neurobila. Nakoľko rodičia neboli schopní samostatne riešiť vzniknuté problémy, úrad dňa 3.6.2019 vydal odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre Centrum pre deti a rodiny Bošany na vykonávanie opatrení v centre ambulantnou a terénnou formou. Dňa 2.7.2019 úradu telefonicky oznámil príslušník OO PZ Mesta Handlová, že matka detí bola v ranných hodinách značne pod vplyvom alkoholu, v rodine opakovane došlo ku konfliktu medzi rodičmi a na miesto bola privolaná hliadka polície. Nakoľko bola matka veľmi agresívna bola na miesto privolaná aj RZP, avšak matka maloletých detí bola agresívna aj k záchranárom a upokojila sa až v sanitke pri prevoze na psychiatrické oddelenie. Aj počas víkendu zasahovala v domácnosti hliadka polície v súvislosti s pani Grlákovou, sestrou matky detí, ktorá napadla príslušníka polície. Obe boli predvedené na obvodné oddelenie v Handlovej. Následne dňa 2.7.2019 o 10,00 hod. úrad vykonal šetrenie v domácnosti maloletých detí, kde bolo zistené, že ani jeden z rodičov sa v domácnosti nenachádzal. V domácnosti bola zastihnutá pani E., ktorá uviedla, že matka je hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Nemocnici s poliklinikou v Bojniciach a otec maloletých detí je na vyšetrení u lekára, nakoľko mu hrozí amputácia dolnej končatiny. Vzhľadom k tomu, že počas dopoludňajšieho šetrenia neboli rodičia zastihnutí, úrad vykonal opakované šetrenie v domácnosti rodičov vo večerných hodinách. V domácnosti sa nachádzali obaja rodičia, ktorí spali na gauči v obývačke. Po prebudení, obaja popreli, že by medzi nimi došlo ráno ku konfliktu a uviedli, že medzi nimi sa nič nestalo a počas dňa boli spolu aj u lekára, kde otcovi maloletých detí previazali ranu na nohe.

2. Dňa 25.7.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží rodičom maloletých odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trenčín.

3. Súd neodkladným opatrením zo dňa 1.8.2019 návrhu vyhovel. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bolo, že súd mal za osvedčené, že rodičia maloletých mali problém zabezpečiť maloletým deťom riadnu osobnú starostlivosť. Matka maloletých požívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, v dôsledku čoho zanedbávala starostlivosť o maloletých. Zároveň vyvolávala konflikty a pre jej správanie pod vplyvom alkoholu boli do domácnosti opakovane privolané hliadky polície. Intenzita negatívnych prejavov správania matky sa zvyšovala. Matka maloletých mala aj zdravotné problémy psychického charakteru, ktoré neriešila. Otec maloletých bol vo vážnom zdravotnom stave, po amputácii časti dolných končatín a po mozgovej porážke. Zároveň nastúpil na hospitalizáciu. V prostredí maloletých nebola vhodná osoba, ktorej by bolo možné zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Riadna starostlivosť o maloletých bola ohrozená. Maloleté deti boli na základe neodkladného opatrenia umiestnené v Centre pre deti a rodiny Trenčín dňa 2.8.2019.

4. Súd zároveň vzhľadom na zistené skutočnosti a opísané okolnosti začal v zmysle § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku konanie o nariadenie výchovného opatrenia - dočasného odňatia maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov a nariadenia pobytu maloletých detí v zariadení na účely

zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí najdlhšie na šesť mesiacov.

5. Dňa 19.7.2019 bol súdu doručený návrh matky maloletých, ktorým sa domáhala zverenia maloletých do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného. Návrh bol zapísaný pod sp.zn. 7P/28/2019. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom detí síce žije v spoločnej domácnosti, no už netvorí pár. Ani jeden z nich nemá kam odísť a zabezpečiť si samostatné bývanie. Otec detí nikde dlhodobo nepracuje, nemá žiaden príjem a nakoľko mu amputovali časť chodidla, nemôže sa zamestnať. Nemá ani nárok na invalidný dôchodok, pretože nemá odpracované roky. Jediný príjem rodiny okrem prídavku na deti bol príspevok na opatrovanie, ktorý matka poberala, keďže otcovi poskytovala 24 hodinovú starostlivosť. Otec detí sa k matke nesprával pekne a nie je schopný sám sa o seba postarať a ani finančne zabezpečiť rodinu. Matka už situáciu nezvládala, preto sa rozhodla ukončiť poskytovanie starostlivosti otcovi a ukončiť aj ich vzťah. Otec nie je vzhľadom na svoj zdravotný stav schopný ani postarať sa o deti, preto sa matka rozhodla podať návrh na zverenie maloletých do svojej osobnej starostlivosti určenie výživného na maloleté deti. Matka sa domáhala výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na každé z detí. Návrh matky bol zapísaný pod sp.zn. 7P/28/2019.

6. Uznesením zo dňa 22.8.2019 súd spojil konanie o nariadenie výchovného opatrenia s konaním o návrhu matky s tým, že konanie bude ďalej vedené pod spisovou značkou 14P/27/2019.

7. Otec maloletých vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že si praje aby sa deti vrátili do starostlivosti svojej matky. S deťmi je otec v telefonickom kontakte, deti plačú, že sa chcú vrátiť domov. Nakoľko zdravotný stav mu nedovoľuje poskytnúť deťom potrebnú zdravotnú starostlivosť, otec žiada, aby boli deti vrátené ich matke.

8. Dňa 3.9.2019 vstúpila do konania prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Otec maloletých sa na pojednávaní zo zdravotných dôvodov nezúčastnil, svoju neúčast' vopred písomne ospravedlnil. Na pojednávaní sa nezúčastnilo ani Centrum pre deti a rodiny Trenčín, ktoré svoju neúčast' vopred ospravedlnilo telefonicky a elektronickou poštou. Zároveň súdu zaslalo aktuálnu správu o maloletých. Súd pojednával v ich neprítomnosti.

10. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom matky a listinnými dôkazmi.

11. Matka maloletých na pojednávaní uviedla, že sa od 1.10.2019 zamestnala a v novembri bude mať prvú výplatu. S priateľom majú zabezpečený 2-izbový byt, bude to podnájom v Žiari nad Hronom. Zo začiatku síce nebude dostatočne zariadený, ale budú tam podmienky pre deti. Nájomné by malo byť okolo 400-450 EUR mesačne. Keď budú mať prvú výplatu mali by ten byt dostať. Keď sa k nej deti vrátia, vie pre ne zabezpečiť aj školu. O deti sa zaujíma, telefonuje im každý deň, niekedy aj 2-krát. Každý mesiac ich chodí navštíviť. S otcom detí nie je v kontakte. Keď boli ešte spolu v jednej domácnosti boli tam neustále hádky. Otec detí je imobilný, v domácnosti matke s ničím nepomohol a psychicky ju deptal. Matka uviedla, že alkohol momentálne nepije. Pila len z dôvodov psychických problémov, ktoré mala keď žila s otcom detí. Matka predložila súdu k nahliadnutiu lekárske záznamy z ktorého vyplýva, že dňa 22.8.2019 absolvovala vstupné lekárske vyšetrenie u psychiatričky MUDr. O.. Matka uviedla, že otec maloletých nepoberá žiaden príjem. Na invalidný dôchodok nemá dosť odpracovaných rokov. Keď ešte žili spolu v jednej domácnosti, boli spoločne posudzované osoby a z toho dôvodu im bola vyplácaná aj sociálna dávka.

12. Kolízna opatrovníčka uviedla, že úrad spolupracuje s rodinou maloletých od februára 2019, kedy boli zaznamenané problémy v rodine. Medzi rodičmi detí pretrvávali konflikty. Všetko vyvrcholilo tým, že bolo potrebné nariadiť neodkladné opatrenie. Následne sa situácia v rodine upokojila Matka opustila spoločnú domácnosť. O deti sa naďalej zaujíma a spolupracuje s úradom. Robí všetko pre to aby si svoje pomery upravila. Podarilo sa jej aj zamestnať. V súčasnosti ešte nemá zabezpečené bývanie pre deti. Vzhľadom na uvedené kolízna opatrovníčka navrhla aby bolo uložené výchovné opatrenie. Aj otec sa o maloleté deti zaujíma, každý deň je s nimi v telefonickom kontakte. Zdravotný stav mu však neumožňuje starostlivosť o deti a ani v rodine nie je žiadna iná vhodná osoba, ktorá by sa mohla o deti postarať.

13. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza navrhla zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, otcovi určiť výživné v minimálnej výške a vzhľadom na to, že matka momentálne nemá ešte vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté deti navrhla nariadenie výchovného opatrenia, pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých.

14. Súd ďalej vykonal dokazovanie týmito listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 5P/35/2008, odpoveď Okresného riaditeľstva PZ SR Handlová, výsledky lustrácie v Sociálnej poisťovni, správa Centra pre deti a rodiny Trenčín, správa zo šetrenia pomerov maloletých.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Maloleté deti X. R., narodená XX.X.XXXX, G. R., narodený X.X.XXXX, G. R., narodená XX.X.XXXX a Y. R., narodená X.X.XXXX pochádzajú zo vzťahu svojich rodičov, ktorí manželstvo neuzatvorili. Od mesiaca február 2019 začal ÚPSVaR Prievidza vykonávať opatrenia v rodine maloletých na základe podnetu sociálneho oddelenia Mestského úradu Handlová, keďže medzi rodičmi maloletých detí opakovane dochádzalo ku konfliktom. Konflikty rodičov sa neustále stupňovali. Matka detí v ich dôsledku nadmerne požívala alkohol, bola agresívna, robila výtržnosti a opakovane opúšťala domácnosť. O deti sa v tom čase staral ich otec. Ten je však zdravotne ťažko postihnutý, trpí diabetes a má amputované časti chodidiel dolných končatín. V mesiaci júl 2019 bol otec maloletých hospitalizovaný v Nemocnici v Bojniciach. Keďže maloleté deti nemali zabezpečenú riadnu osobnú starostlivosť, súd nariadil dňa 1.8.2019 neodkladné opatrenie, na základe ktorého boli maloletí dňa 2.8.2019 umiestnení v Centre pre deti a rodiny Trenčín. Rodičia maloletých následne ukončili spolužitie. Otec detí zostal bývať sám v byte v Handlovej. Matka maloletých býva v súčasnosti so svojim priateľom na ubytovni v Žarnovici. Maloleté deti sa v zariadení adaptovali dobre. Majú tam spoločnú izbu, správajú sa slušne a poslúchajú. Karolína je nápomocná mladším súrodencom. Maloleté deti sa nepodarilo umiestniť v rovnakej škole. X. a Y. navštevujú Základnú školu na Ul. Východná v Trenčíne a maloletý G. spolu s G. O. základnú školu v Trenčíne. U maloletej Y. sa v škole prejavili veľké adaptačné problémy a aktuálne školu nenavštevuje, v jej prípade sa zvažuje individuálny plán vzdelávania. Rodičia sa o deti zaujímajú, obaja sú s nimi v pravidelnom telefonickom kontakte a matka maloleté deti v zariadení už trikrát osobne navštívila. Matka realizuje návštevy vždy, keď je to možné. Maloleté X. a Y. sú objednané na pedopsychiatrické vyšetrenie z dôvodu problémového správania v škole. Deti počas pohovoru s kolíznou opatrovníčkou zhodne uviedli, že v zariadení im je dobre, a že sa o nich dobre starajú, avšak aj napriek tomu by radšej chceli ísť domov. Majú informácie o tom, že sa matka odsťahovala z Handlovej do Žarnovice a aj o prebiehajúcom súdnom konaní. Všetky štyri deti zhodne uviedli, že majú radi oboch rodičov, avšak želajú si byť zverené do starostlivosti matky a otca navštevovať počas prázdnin a víkendov. Otec detí by síce mal záujem zabezpečovať starostlivosť maloletým deťom, avšak jeho zdravotný stav mu to neumožňuje. On sám potrebuje starostlivosť inej osoby. S maloletými deťmi je však v telefonickom kontakte takmer každý deň. Matka maloletých že aktuálne býva s priateľom na ubytovni. Od 1.10.2019 sa spolu s priateľom zamestnali v spoločnosti Neuman Aluminium PWG, s. r. o.. V mesiaci november, po prvej výplate, by si mali prenajať 2-izbový byt, ktorý majú podľa vyjadrenia matky prisľúbený. Nájomné by malo byť 400-450 EUR mesačne.

16. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

31. Podľa § 37 ods. 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

32. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

33. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

34. Podľa § 37 ods. 8 súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

35. Z citovaných ustanovení zákona o rodine vyplýva, že v prípade ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a nedohodnú sa na úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností, je potrebné, aby súd rozhodol o tom, ktorému z rodičov bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti a upravil vyživovací povinnosť druhého rodiča k dieťaťu.

36. Rodičia maloletých sa rozišli a ukončili spolužitie. Matka maloletých už má nového partnera, s ktorým býva v spoločnej domácnosti. Obaja rodičia majú k deťom vytvorený dobrý vzťah a silné citové väzby. Otcovi maloletých však jeho vážny zdravotný stav neumožňuje plnohodnotne vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, keďže sám je odkázaný na pomoc inej osoby. Otec si túto situáciu uvedomuje a súhlasil s tým, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matke. Vzhľadom na uvedené okolnosti súd návrhu matky vyhovel a zveril maloletých do jej osobnej starostlivosti.

37. Ďalej bolo potrebné rozhodnúť o vyživovacej povinnosti otca k maloletým. Pri určení výživného prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Z dokazovania vyplynulo, že zdravotný stav neumožňuje otcovi maloletých zabezpečiť si príjem na živobytie vlastnou prácou. Zároveň mu nevznikol ani nárok na invalidný dôchodok, keďže nespĺňa zákonom ustanovené podmienky. Momentálne ani nemá z objektívnych príčin žiaden príjem. Z uvedených dôvodov súd zaviazal otca aby platil výživné aspoň v minimálnej zákonom ustanovenej výške, t.j. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Suma minimálneho výživného je v súčasnosti 28,79 EUR.

38. Neodkladné opatrenie, na základe ktorého sú deti v súčasnosti umiestnené v Centre pre deti a rodiny v Trenčíne bolo nariadené v situácii, keď si rodičia maloletých neplnili rodičovské povinnosti a to najmä povinnosť podľa § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine, t.j. zabezpečiť sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. V súčasnosti sa už situácia začala pomaly meniť k lepšiemu a rodičia svoj prístup k maloletým zmenili. O deti sa aktívne zaujímajú a sú s nimi v každodennom telefonickom kontakte. Napriek tomu súčasná situácia neumožňuje rodičom vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých. Matka, ktorá je fyzicky schopná sa o maloletých osobne postarať sa aktívne snaží zlepšiť si svoje materiálne podmienky. Od 1.10.2019 za zamestnala a pred súdom uviedla, že sa chystá prenajať si dvojizbový byt, kde by maloletým dokázala poskytnúť potrebný priestor.

39. Zákon o rodine dáva súdu možnosť uložiť výchovné opatrenie ak je to v záujme maloletého dieťaťa potrebné. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v prípade maloletých je potrebné uložiť výchovné opatrenie a to odňať maloletých z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy ich rodinných a sociálnych pomerov nariadiť im pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Trenčín najdlhšie na šesť mesiacov. Cieľom tohto výchovného opatrenia je ochrániť maloletých a zároveň poskytnúť rodičom maloletých dostatočný priestor na to,

aby si svoje pomery upravili tak, že maloletým budú môcť poskytnú riadnu starostlivosť. Rodičom súd zároveň uložil povinnosť spolupracovať so zariadením, v ktorom sú maloletí umiestnení.

40. Podľa § 52 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.